

В. К. Колпаков, доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри конституційного і адміністративного права
Запорізького національного університету

Г. В. Самойленко, доктор юридичних наук, професор,
професор кафедри цивільного права
Запорізького національного університету

С. А. Франковська, PhD у галузі права,
викладач кафедри конституційного і адміністративного права
Запорізького національного університету

ПРАВА ГРОМАДЯН У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ: ПИТАННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ

Стаття присвячена осмисленню прав громадян у сфері фізичної культури і спорту як юридично забезпечуваних можливостей, що реалізуються через публічне адміністрування, інституції та процедури, а не лише як «соціальні блага». На підставі доктринального аналізу й нормативної реконструкції запропоновано мінімальний стандарт «ядра» прав: недискримінаційний доступ до інфраструктури та послуг, безпечність занять і медичний супровід, інформаційна прозорість управлінських рішень, участь і представництво у спортивній самоорганізації, а також справедливій процедурі захисту у разі спору. Показано, що ключовими гарантіями виступають компетенція органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, публічні програми і стандарти, адміністративні процедури (визнання, реєстрові рішення, контроль) та спеціальне регулювання антидопінгової діяльності. Порівняльно-правова верифікація (Німеччина, Франція, США, Польща) застосована як тест мінімального стандарту: хто гарантує доступ, якою процедурою і за якими межами автономії спорту. Обґрунтовано, що перспективні реформи пов'язані з логікою проекту Закону України «Про спорт»: належне врядування у спорті, прозорість і контроль, цифрові інструменти як гарантії, а не декорація, із одночасним управлінням ризиками цифрового розриву та територіальної нерівності доступу.

Ключові слова: права громадян; фізична культура і спорт; публічне адміністрування; адміністративно-правове регулювання; мінімальний стандарт; рівний доступ; недискримінація; безпека; антидопінгове регулювання; спортивні спори; децентралізація; цифровізація.

Kolpakov V. K., Samoilenko H. V., Frankovska S. A. Citizens' rights in the field of physical culture and sports: issues of administrative and legal regulation of public administration

The article conceptualizes citizens' rights in the field of physical culture and sport as legally secured opportunities implemented through public administration, institutions, and procedures rather than merely as "social benefits." Based on doctrinal analysis and normative reconstruction, it proposes a minimum core standard of rights: non-discriminatory access to infrastructure and services; safety of activities and medical support; informational transparency of administrative decisions; participation and representation in sport-related self-organization; and fair procedures for the protection of rights in the event of a dispute. It argues that the key guarantees are the competences of executive authorities and local self-government bodies, public programmes and standards, administrative procedures (recognition, registry-based decisions, oversight), and special regulation of anti-doping activities. Comparative legal verification (Germany, France, the United States, and Poland) is used as a test of the minimum standard by asking who guarantees access, by which procedure, and within what limits of sport autonomy. The article substantiates that the most promising reforms follow the logic of the Draft Law of Ukraine "On Sport": good governance in sport, transparency and oversight, and digital instruments as guarantees rather than decoration, combined with managing the risks of the digital divide and territorial inequality of access.

Key words: citizens' rights; physical culture and sport; public administration; administrative and legal regulation; minimum standard; equal access; non-discrimination; safety; anti-doping regulation; sports disputes; decentralization; digitalization.

Вступ. Необхідність осмислення проблематики прав громадян у сфері фізичної культури і спорту зумовлене тим, що йдеться не про «додаткову соціальну опцію», а про юридично значущу ділянку взаємодії людини та публічної адміністрації, у якій доступ, безпечність і недискримінаційність занять набувають рис правових гарантій. Актуальність теми посилюється тим, що Конституція України покладає на державу обов'язок дбати про розвиток фізичної культури і спорту, отже – формує базову публічно-правову відповідальність за створення умов реалізації відповідних можливостей кожної особи [1].

© В. К. Колпаков, Г. В. Самойленко, С. А. Франковська, 2025

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

Новизна дослідницьких зусиль виявляється у переході від декларативного розуміння «права на спорт» до його процедурно-інституційного прочитання: Закон України «Про фізичну культуру і спорт» прямо фіксує зміст прав громадян через вільний вибір видів спорту та послуг, вимогу доступності й безпечності занять, захист прав та законних інтересів, а також через можливість об'єднання громадян у громадські об'єднання фізкультурно-спортивної спрямованості [2].

Порівняльно-правовий горизонт (Німеччина, Франція, Сполучені Штати Америки, Польща) потрібен тут не як «ілюстрація», а як спосіб перевірки того, які саме інституційні механізми в різних моделях – клубній, державоцентричній, асоціативно-ринковій і змішаній – перетворюють формально проголошені права на реально доступні можливості.

Методологічно дослідження спиратиметься на доктринальний аналіз категорії «права у спорті», нормативну реконструкцію гарантій і обов'язків публічної адміністрації та порівняльно-правову верифікацію мінімальних стандартів доступу й захисту, що є особливо значущим для майбутнього повоєнного відновлення інфраструктури та інклюзивних спортивних практик.

Викладення основного матеріалу. Доктринальна рефлексія прав громадян у сфері фізичної культури і спорту має виходити з того, що законодавчі дефініції не є нейтральними: вони визначають, які саме форми активності підлягають публічному забезпеченню, які суб'єкти несуть обов'язки, і які юридичні гарантії можуть бути предметом вимоги та захисту, тому базовим «входом» виступає система термінів Закону України «Про фізичну культуру і спорт», де, зокрема, нормативно закріплено поняття «адаптивний спорт» як діяльність, спрямовану на залучення осіб з інвалідністю та/або осіб з обмеженням повсякденного функціонування до занять фізичною культурою і спортом із реабілітаційною та інтеграційною метою [2].

У цьому ж вимірі показовою є наявність термінологічних «порожнин», коли практично значущі феномени на кшталт «спорт ветеранів» прямо фіксуються як відсутні у переліку основних термінів і тим самим вказують на розрив між соціальною потребою та юридичною визначеністю обсягу прав і відповідних обов'язків публічної адміністрації.

Проект Закону України «Про спорт» [3] концептуально зміщує центр ваги з декларативних формул до процедурно-інституційних гарантій, вводячи принципи належного врядування у спорті як умову легітимного функціонування спортивних організацій, а також прямо декларуючи орієнтацію на європейські стандарти та забезпечення рівного доступу до занять спортом для всіх категорій населення, що перетворює «рівний доступ» із гасла на критерій правомірності управлінських рішень і бюджетної підтримки. У порівняльно-правовій перспективі ця логіка є методологічно співмірною з підходами Ради Європи, яка розглядає Європейську спортивну хартію як рамку державної політики, спрямовану на створення для громадян реальних можливостей практикувати спорт за визначених умов, із акцентом на універсальний доступ і недискримінацію. Водночас конкретні моделі правового «наповнення» цих понять різняться: Франція нормативно формулює «спорт для всіх» як сферу загального інтересу, Сполучені Штати Америки через механізми недискримінації та «рівної можливості» у програмах державних і місцевих органів забезпечують доступність рекреації та спорту для осіб з інвалідністю, Польща законодавчо визначає спорт широко як форми фізичної активності з оздоровчим, соціальним або результативним ефектом, а Німеччина у доктринально-політичному дискурсі стабільно оперує двома опорами системи – спортом вищих досягнень і «спортом для всіх», що в сукупності підтверджує: понятійні категорії не лише описують сферу, а й проєктують мінімальний стандарт прав та межі публічних обов'язків.

Інтерпретація конституційних та міжнародних орієнтирів прав у спорті виходить із того, що «право на фізичну культуру і спорт» у сучасній правовій державі не існує у відриві від базових прав і свобод людини – передусім рівності та недискримінації, охорони здоров'я, свободи об'єднань і права на участь у культурному житті, які в сукупності задають мінімальний стандарт державних обов'язків щодо доступності, безпечності та інклюзивності спортивної активності.

Конституційний каркас України формує цей стандарт через заборону привілеїв і обмежень та вимогу рівності перед законом (стаття 24), через гарантію свободи об'єднання для реалізації й захисту соціальних і культурних інтересів, що прямо охоплює спортивну самоорганізацію (стаття 36), а також через право кожного на охорону здоров'я, яке нормативно пов'язує спорт із профілактичними та оздоровчими політиками (стаття 49) [1].

Міжнародно-правова рамка конкретизує ці підходи: Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права закріплює право кожного брати участь у культурному житті (стаття 15), Конвенція Організації Об'єднаних Націй про права осіб з інвалідністю спеціально акцентує участь у культурному житті, рекреації, дозвіллі та спорті на рівній основі з іншими (стаття 30), а Європейська конвенція з прав людини забезпечує свободу мирних зібрань і об'єднання як універсальну основу для діяльності спортивних спільнот і асоціацій (стаття 11). У європейському вимірі особливе значення мають стандарти Ради Європи, зокрема Рекомендація CM/Rec(2021)5 про переглянуту Європейську спортивну хартію та пакет актів щодо доброчесності й належного врядування у спорті, які проєктна реформа в Україні використовує як аргумент оновлення – через зв'язок спорту з демократією, верховенством права та правами людини в публічній політиці. У порівняльно-правовій перспективі ці орієнтири проявляються як спільна «конституційна мова» різних

моделей – клубно-федеративної Німеччини, державоцентричної Франції, асоціативно-ринкових підходів Сполучених Штатів Америки та змішаної польської моделі, – проте різняться інструментами реалізації: від муніципальної інфраструктури й клубного членства до антидискримінаційних процедур доступу та стандартів належного врядування спортивних організацій.

Аналіз нормативної бази України у сфері фізичної культури і спорту доцільно починати з чинного Закону України «Про фізичну культуру і спорт», який не лише проголошує право громадян займатися фізичною культурою і спортом незалежно від дискримінаційних ознак, а й задає юридичні способи його забезпечення через доступність і безпечність занять, захист прав та можливість об'єднання у громадські об'єднання фізкультурно-спортивної спрямованості [2].

Нормативна архітектура цієї сфери є багаторівневою: сам закон прямо фіксує, що законодавство у сфері фізичної культури і спорту базується на Конституції України та складається також із міжнародних договорів і «інших нормативно-правових актів», а отже реальний обсяг прав і гарантій формується також суміжними масивами – освітою, охороною здоров'я, місцевим самоврядуванням, соціальним захистом, інклюзією та статусом ветеранів, які визначають інструменти доступу, фінансування, стандарти безпеки й адресні програми підтримки. Підзаконний рівень у цій конструкції виконує роль «операційних правил» реалізації прав: через порядки надання статусів закладам, положення про дитячо-юнацькі спортивні школи, державні програми, стратегії та процедури щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення, які фактично перетворюють абстрактне право на систему доступних послуг і процедур.

Реформаторський контур, представлений проектом Закону України «Про спорт» та його пояснювальною запискою, переозначає «права громадян у спорті» через інституційні гарантії та вимоги доброчесності, автономії спорту в межах законодавства і прав людини, принципів належного врядування у спорті, а також через цифровізацію як інструмент прозорості, керованості й контролю, що прямо корелює з європейською спортивною хартією та стандартами Ради Європи [3].

У порівняльно-правовій перспективі саме такий тришаровий підхід – закон, суміжні масиви, «процедурно-підзаконні» механізми – забезпечує зіставність української моделі з клубно-федеративною конфігурацією Німеччини, державоцентричним регулюванням Франції, асоціативно-ринковою екосистемою Сполучених Штатів Америки та змішаною польською моделлю, оскільки в усіх цих юрисдикціях права у спорті набувають реальності лише тоді, коли за ними стоять інституції, процедури й гарантований доступ до інфраструктури та послуг.

Теоретичне обґрунтування системи прав громадян у сфері фізичної культури і спорту доцільно здійснювати через класифікаційний каркас, який переводить загальну формулу «право займатися фізичною культурою і спортом» у набір конкретних, юридично вимірюваних можливостей: право доступу (територіальна досяжність, фінансова прийнятність, інфраструктурна забезпеченість), право рівності та недискримінації, право на безпечність занять і належний медичний супровід, право на інформацію та прозорість управлінських рішень, право на участь і представництво через об'єднання громадян у громадські об'єднання фізкультурно-спортивної спрямованості, федерації та клуби. Така класифікація безпосередньо спирається на чинну законодавчу модель, де недискримінаційність і «вільний вибір видів спорту та послуг», доступність і безпечність занять, захист прав та законних інтересів, а також самоорганізація у спортивні об'єднання прямо визначені як способи забезпечення відповідного права громадян. Далі, з огляду на легальні дефініції, логічно виокремлюється право на спеціальні умови для вразливих груп як самостійний сегмент системи прав, адже законодавство прямо фіксує спорт осіб з інвалідністю та пов'язані з ним організаційні форми, а проектна реформа розширює понятійну й гарантійну рамку, вводячи «спорт ветеранів / ветеранок» і підкреслюючи реабілітаційно-адаптаційну мету залучення ветеранів і членів їхніх сімей до спортивної активності. У цьому ж ряду стоїть право на справедливі процедури у спортивних спорах, включно з арбітражно-третейськими механізмами, оскільки без процедурної справедливості права в спорті залишаються «беззубими» у конфліктах щодо допуску до змагань, дисциплінарних санкцій, доброчесності чи доступу до ресурсів, а отже потребують нормативно оформлених маршрутів оскарження та неупередженого розгляду. Порівняльно-правова верифікація показує універсальність саме такого набору: європейська рамка Ради Європи формулює обов'язок держав забезпечувати кожному можливість практикувати спорт за визначених умов, у Сполучених Штатах Америки антидискримінаційні стандарти щодо інвалідності у публічних і приватних програмах створюють процедурний «скелет» доступу, у Франції законодавчі зміни, спрямовані на демократизацію спорту, посилюють політику доступності та інклюзії, а в Польщі законодавче визначення спорту як форми фізичної активності з оздоровчими й соціальними ефектами підкріплює широку логіку «спорту для всіх», що в сукупності підтверджує: система прав у спорті є поєднанням доступу, рівності, безпеки, участі та справедливих процедур.

Концептуалізація адміністративно-правових механізмів забезпечення прав громадян у сфері фізичної культури і спорту ґрунтується на тому, що суб'єктивне «право на заняття» стає реальним лише тоді, коли публічна адміністрація переводить його у компетенційно-процедурну площину: розподіляє повноваження між центральними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, формує програми і стандарти доступності та безпеки, організовує інфраструктуру і супровід занять у межах публічних послуг.

Чинна модель, закріплена Законом України «Про фізичну культуру і спорт», задає загальний обов'язок створення умов для реалізації прав у спорті та легітиме використання підзаконних інструментів, через які право набуває «адміністративної форми» – реєстрів, процедур визнання, дозволів, контролю, бюджетних програм, стандартів підготовки й безпеки.

Реформаторський контур проекту Закону України «Про спорт» концептуально посилює саме цю логіку, пропонуючи переозначення прав через інституційні гарантії доброчесності та належного врядування у спорті, а також через цифрові інструменти прозорості й керованості, які мають працювати як механізм недискримінаційного доступу і контролю, а не як декларація модернізації[3].

Доктринально це найточніше описується як службово-упорядковуючий (сервісно-організаційний) вплив публічної адміністрації, коли держава і громада не «керують спортом» як автономною діяльністю, а забезпечують її правову інфраструктуру – правила допуску до послуг і об'єктів, процедури безпеки, стандарти інформування, маршрути оскарження та підзвітні механізми використання публічних ресурсів [4, с. 73].

Порівняльно-правова перспектива підтверджує універсальність такого підходу: у Німеччині співіснують публічна спортивна адміністрація та самоврядний клубний сектор, у Франції Кодекс спорту містить спеціальні приписи щодо управління публічними спортивними сервісами та дозволів для спортивних споруд, у Польщі закон «про спорт» формує рамку організації спорту, а у Сполучених Штатах Америки правове забезпечення доступу до рекреаційних програм і інфраструктури часто закріплюється через федеральні та місцеві механізми програмування й фінансування, що разом демонструє: механізми прав у спорті – це насамперед компетенції, процедури та публічні послуги.

Обґрунтування гарантій і захисту прав у сфері фізичної культури і спорту має виходити з того, що будь-яке проголошене право втрачає нормативну цінність без процесуальних маршрутів відновлення порушеної можливості – адміністративного оскарження, судового захисту та внутрішніх дисциплінарних процедур у спортивних організаціях, які мають відповідати критеріям неупередженості, змагальності й мотивованості рішення. У національній моделі ці маршрути доповнюються інструментами доброчесності та антикорупційного комплаєнсу, оскільки розподіл бюджетних ресурсів, доступ до інфраструктури, відбір і допуск до змагань, надання статусів і повноважень у спорті створюють типові корупційні ризики, що прямо впливають на рівність доступу і довіру до системи публічного адміністрування. Спеціальним сегментом гарантій виступає протидія допінгу: Закон України «Про антидопінгову діяльність у спорті» та Всесвітній антидопінговий кодекс формують нормативний «етичний мінімум» чесної конкуренції й одночасно забезпечують процедурні запобіжники для спортсмена – від чітких правил до передбачуваних процедур розгляду справ [5].

Морфологічний аспект децентралізації та цифровізації у сфері фізичної культури і спорту полягає в тому, що «право на спорт» для громадянина фактично реалізується там, де є громада з доступною інфраструктурою, місцевими програмами та зрозумілими правилами допуску до послуг, отже саме на рівні органів місцевого самоврядування формується найближчий до людини контур реальних можливостей і мінімальних стандартів доступності. Реформаторський контур, окреслений проектом Закону України «Про спорт», підсилює цю логіку, пропонуючи пов'язати реалізацію прав із цифровими інструментами прозорості та керованості, насамперед через реєстрові рішення і електронні інформаційні взаємодії, які мають зменшувати «ручний режим» і нерівність доступу, а не створювати нові бар'єри. Утім цифровізація неминує актуалізує ризик цифрового розриву: якщо доступ до запису, підтвердження статусу, інформації про послуги чи програми концентрується у цифрових каналах без компенсаторних офлайнних альтернатив, то правова рівність формально зберігається, але фактична доступність знижується для осіб похилого віку, мешканців малих громад і вразливих груп. Порівняльно-правова перспектива демонструє, що «цифровий спорт» може працювати як гарантійний механізм лише за умови процедурної інклюзивності: у Франції публічні платформи даних і цифрові сервіси сфери спорту вибудовуються як інструменти прозорості та координації екосистеми, у Польщі держава розгортає цифрові документи тренерів і спортсменів у загальнодержавному застосуванні, у Німеччині цифровізація клубного сектору розглядається як відповідь на управлінські та сервісні виклики, а у Сполучених Штатах Америки «цифровий доступ» до рекреаційних послуг співіснує з вимогами недискримінації та доступності, що разом підказує українському законодавцю й адміністрації: цифровізація має бути інструментом розширення прав лише тоді, коли вона супроводжується гарантованими альтернативами доступу й зрозумілими процедурами виправлення помилок реєстру.

Інтерпретація порівняльно-правової перспективи дає змогу сформулювати спільне контрольне питання для різних правових моделей – який мінімальний стандарт прав на доступ до спорту гарантується, ким саме і якою процедурою – і тим самим перевести дискусію з рівня декларацій у площину інституцій та процесів.

У Німеччині цей мінімум вибудовується як поєднання публічної спортивної адміністрації федерації, земель і громад із самоврядною клубною системою, де держава, діючи за логікою субсидіарності, підтримує спорт фінансуванням і програмами, а реальна реалізація доступу часто відбувається через муніципальну інфраструктуру та клубне членство як «організаційну процедуру» включення людини у спортивну діяльність [6]. Французька модель, натомість, закріплює сильну роль держави як носія стандартів і координатора доступності через публічну політику спорту, що нормативно відображено у Кодексі спорту та інституційних

механізмах, які спрямовані на розвиток «доступу до спорту для всіх» і узгодження місцевих спортивних проєктів із загальнонаціональними орієнтирами [7].

У Сполучених Штатах Америки мінімальний стандарт прав у значній частині «прив'язаний» до освіти: Title IX вимагає від закладів, що отримують федеральне фінансування, забезпечувати рівні можливості в атлетичних програмах, тобто гарантія доступу набуває процедурного характеру через комплаєнс, адміністративні розслідування та засоби правового захисту у сфері цивільних прав [8]. Польська модель нормативно підкреслює муніципальну основу «спорту для всіх», оскільки Закон про спорт прямо визнає створення умов, у тому числі організаційних, для розвитку спорту як власне завдання одиниць місцевого самоврядування та дозволяє встановлювати рішенням ради умови й порядок фінансування відповідної публічної мети, тобто мінімальний стандарт прав реалізується через процедуру ухвалення місцевих актів і програм підтримки [9].

Морфологічний вимір проблем реалізації прав громадян у сфері фізичної культури і спорту в Україні полягає в розриві між нормативною декларацією та інституційно-процедурною спроможністю: дефіцит і нерівномірність інфраструктури, фінансові та кадрові обмеження, фрагментарність підзаконного забезпечення і конкуренція компетенцій між різними ланками публічної адміністрації призводять до того, що «право» часто існує як формальна можливість без гарантованого доступу й безпечного сервісу [10, с. 75].

Воєнні руйнування, міграція, зростання частки осіб, які потребують реабілітаційних та адаптивних практик, підсилюють ризик «поствоєнної нерівності» доступу: громади з різною спроможністю відтворюватимуть різні фактичні стандарти прав, якщо держава не запропонує єдині мінімальні вимоги й інструменти вирівнювання. У цьому контексті перспективні пропозиції логічно прив'язувати до реформаторської рамки проєкту Закону України «Про спорт», яка задає вектор переходу від загальних формул до інституційних гарантій рівного доступу, належного врядування у спорті та прозорих правил використання публічних ресурсів, поєднуючи автономію спорту з підзвітністю і недопущенням «іммунітету від права». Практично це означає, що цифрові інструменти та реєстрові рішення мають бути сконструйовані як гарантійні механізми – для відстежуваності фінансування, прозорості критеріїв допуску й підтримки, фіксації стандартів безпеки та процедур оскарження, – а не як символічна «модернізація», причому їх обов'язково слід доповнювати офлайновими альтернативами доступу, щоб цифровізація не відтворювала соціальну нерівність. Нормативним підсумком на майбутнє має стати формування національного «мінімального стандарту» прав у спорті, який однаково діятиме в усіх громадах і буде підкріплений програмним фінансуванням, єдиними стандартами послуг та чіткими процедурами контролю і захисту, узгодженими з чинною базою Закону України «Про фізичну культуру і спорт».

Висновки. Підсумкова систематизація дозволяє згорнути аргументацію до «ядра» прав громадян у сфері фізичної культури і спорту, яке становить мінімальний стандарт: право недискримінаційного доступу до занять і спортивних послуг, право на безпечні умови та належний медичний супровід, право на інформованість і прозорі правила прийняття рішень щодо допуску, фінансування й використання інфраструктури, а також право на участь у спортивній самоорганізації та на справедливі процедури захисту у разі спору. Ключовими гарантіями цього стандарту виступають адміністративно-правові механізми публічного адміністрування – чітко розмежована компетенція органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, програмне фінансування й стандарти доступності, процедурні маршрути оскарження і судового захисту, доброчеснісні та антикорупційні інструменти, а також спеціальні режими забезпечення чесності й безпеки спорту через антидопінгові та антиманіпуляційні правила. Найбільший потенціал впливу у найближчі роки має реформаторська логіка проєкту Закону України «Про спорт», оскільки вона переводить права зі стану загальних декларацій у площину інституційних гарантій рівного доступу, належного врядування у спорті та прозорості використання публічних ресурсів, поєднуючи автономію спортивних організацій із підзвітністю та неприпустимістю «іммунітету від права». Вирішальною умовою успіху цих змін є те, щоб цифрові інструменти та реєстрові рішення були сконструйовані як гарантійні механізми доступу, контролю і виправлення помилок, а децентралізація – підкріплена національним мінімальним стандартом прав, який однаково діятиме в кожній громаді та буде співмірним із європейською рамкою «спорту для всіх», що в перспективі повоєнного відновлення дозволить уникнути відтворення територіальної та соціальної нерівності доступу.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про фізичну культуру і спорт : Закон України від 24.12.1993 № 3808-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 14. Ст. 80.
3. Проєкт Закону України «Про спорт» : проєкт до обговорення від 19.11.2024 [Електронний ресурс]. Міністерство молоді та спорту України. URL: <https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Docs/2025/Projekt/projekt-zysport/proekt-zakonu-ukrayini-pro-sport.pdf>
4. Моргунов О. А. Адміністративно-правові методи публічного адміністрування у сфері фізичної культури і спорту. *Приватне та публічне право*. 2021. № 4. С. 72–76.

5. Про антидопінгову діяльність у спорті : Закон України від 26.01.2022 № 2011-IX. *Верховна Рада України* [Електронний ресурс]. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-20>
6. Grundgesetz für die Bundesrepublik Deutschland : vom 23.05.1949 (BGBI). [Electronic resource]. URL: <https://www.gesetze-im-internet.de/gg/>
7. Code du sport : Ordonnance n° 2006-596 du 23.05.2006 (consolidée) [Ressource électronique]. URL: <https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte>
8. Title IX of the Education Amendments of 1972 : Pub. L. No. 92-318, 23.06.1972 (kd:20 U.S.C. § 1681 et seq.) [Electronic resource]. URL: <https://www.law.cornell.edu/uscode/text/20/1681>
9. Ustawa z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (t.j.) [Zasób elektroniczny]. URL: <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20101270857>
10. Колпаков В. К., Гордєєв В. В., Черновський О. К., Ярова Н. Г. Публічне адміністрування у галузі спорту : монографія. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2010. 208 с.

Дата надходження статті: 07.08.2025

Дата прийняття статті: 26.08.2025

Опубліковано: 01.10.2025